

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html)

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana
Izdajatelj je lastnik glasila.

List za člane društva

Ur. Miran Hladnik

Ljubljana, 5. 11. 2005

Letnik 9, št. 58

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika58.doc](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika58.doc)

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika58.pdf](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika58.pdf)

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (el. verzija)

Člani Slavističnega društva prejemaajo glasilo Kronika brezplačno. Izdelek se ne prodaja. Naklada tokratne številke Kronike Slavističnega društva Slovenije je 640 izvodov.

Forma pred vsebino

Slovlitov poštni strežnik se je pustil pregovoriti in spet dovoljuje strešice v naslovih sporočil; krivda je bila na strani Microsoftovih poštnih programov, ki narobe kodirajo naše krilatce. — *miran*

Miran, za Slovlit pošiljam program Trdinovega simpozija v Mengšu. Ne vem pa, v kakšni obliki ga ja najbolje razpošiljati: takole, kot je spodaj, ali v priponki? Ali v pdf-ju? — *Aleš Bjelčevič* (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 21. okt. 2005

Aleš, velja za vsa sporočila na Slovlitu: naj bodo v txt-obliki; Wordove priponke, pdf-ji, html-ji, rtf-ji ipd. se zelo nerodno arhivirajo, pa tudi precej več prostora zavzamejo. Gl. napotek na dnu vsakega Slovlitovega pisma. — *miran*

Ljudje

Članarino je plačala **Marjana Pačnik**, njenega naslova pa nimamo. **Alenka Kuhar** je plačala kar dve članarini: že za 2006? **Slavica Šumatič** se je našla, pač pa nimamo naslova kolegice, za katero je **Irena Ukšič** 4. 10. poravnala članarino. Ali na Osnovni šoli Martina Konšaka iz Ruš res ni nobenega slavista: na vrnjeni pošiljki je namreč odključano "neznan" "unknown"? Pošta nenadoma ne pozna tudi **Karmen Furlan** iz Domžal. Na pomoč.

Ker je članarina poglavitni vir za izhajanje *Kronike*, jo od te številke dalje pošiljamo samo tistim, ki so plačali članarino. Če je pri čiščenju naročniškega seznama prišlo do napak, se vam vnaprej opravičujemo in vas prosimo, da nam jih nemudoma sporočite. — miran.hladnik@guest.arnes.si

Nataša Jakop je v torek, 27. septembra 2005, ob 14.00 uri zagovarjala svojo doktorsko disertacijo Tipologija oblikoslovnih, skladenjskih in pomenskih značilnosti slovenskih pragmatičnih frazemov. Mentorica doktorske disertacije je **Erika Kržišnik**.

Z zamudo poročamo o uspešnem zagovoru magistrskega dela **Gordane Rodinger** *Bralni interesi učencev v tretjem triletju osnovne šole*, ki se je zgodil 30. sept. 2005 na Pedagoški fakulteti v Mariboru; mentor **Jože Lipnik**. — *miran*

Dragi Miran, čeprav je minilo že nekaj časa, pa naj vendarle opozorim tudi širšo slavistično javnost na naslednji dogodek. Ob 95. letnici rojstva prof. dr. **Franceta Bezlaja** je 20. septembra 2005 v prostorih Knjižnice Litija potekala kratka spominska svečanost. Prof. Bezlaj je bil namreč po kraju rojstva Litijan. Svečanost so organizirali Fondacija Villa Litta, Knjižnica Litija in nekdanji študentje prof. Bezlaja iz Litije. Bezlajevo življenje in delo je orisal gospod Martin Brilej, ki predseduje Fondaciji Villa Litta, nekdanji študentje so se ga spomnili z živimi spomini in anekdotami, učenci OŠ Litija in OŠ Gradec pa so se v dvoboju 22□

preizkusili v znanju iz etimologije. Prireditev je spremljala priložnostna razstava znanstvenih del prof. Bezlaja, ki jih hranijo v posebni zbirki, ob tej priložnosti pa sta bili izdani tudi kuverta in žig z likom prof. Bezlaja. — **Alenka Šivic-Dular** (alenka.sivic@guest.arnes.si), 10. okt. 2005

Lepo bi bilo, če bi anekdote prof. Bezlaja zaupali tudi ostalim kolegom, ki smo nehote prezrli pomemben datum, čeprav nam je veliko podaril in še več zapustil. — **Zoltan Jan** (Zoltan.Jan@siol.net), 10. okt. 2005

Dragi Miran, v časopisu sem prebrala žalostno novico, da nas je veliko prezgodaj zapustila naša prijateljica in kolegica **Alenka Kraigher Gregorc**, s katero smo skupaj študirali še v prostorih stare Slovanske knjižnice, mlajši kolegi pa so jo zagotovo poznali po njenih številnih radijskih oddajah, s katerimi je spremljala dogajanje na oddelku ter novosti in dosežke v stroki. Mislim, da bi bilo prav, da njen spomin počastimo tudi na naših straneh. — **Alenka Logar-Pleško** (alenka.logar@guest.arnes.si), 27. okt. 2005

Dragi kolegi, posebej še Alenka Logar! Tudi mene je pretresla vest, da so se domači v torek poslovili od naše mlajše kolegice, sodelavke in prijateljice Alenke Kraigher Gregorc, pa se pridružujem vsem, ki se je spominjamo. Bila je kot radijska novinarka zmeraj z nami, spremljala in "pokrivala" je naše prireditve, imela z mnogimi od nas intervjuje in nas vabila na pogovore. Pri nas pa je sodeloval tudi njen pokojni soprog, dr. ing. Peter Gregorc, in sicer pri okrogli mizi na zborovanju na Bledu leta 1977 in je njegov prispevek tudi objavljen v JiS-u 1977/78. Takrat je posebej poudaril pomen našega dela in dediščine za vse slovensko življenje, tudi za gospodarstvo in za promocijo Slovenije in Slovencev. Za zgled je navedel učinek Dalmatinove *Biblije* – v Afriki, ko so razvijali lesno industrijo Slovenia-bois in so se v začetku organizatorji lahko legitimirali s tako imenitnim delom. Za Alenko sem vedela, da je bolna, že zelo dolgo ji je bilo hudo, a sem upala, da se je bolezen le malo umirila. S svojim delom naj ostane v našem spominu in v spominu naše stroke. — **Breda Pogorelec** (breda.pogorelec@guest.arnes.si), 28. okt. 2005

Tudi mene je pretresla vest o smrti ge. Alenke. Veliko sem sodelovala z njo na radiu, nazadnje je vodila okroglo mizo v času 38. SSJLK 2002. Spominjam se je kot kulturne in poglobljene sogovornice daleč od rumenih površnosti, pa kot dobrega in plemenitega človeka. — **Boža Krakar Vogel** (boza.krakar@guest.arnes.si), 28. okt. 2005

Akadimikinja **Anica Nazor** s Staroslavenskog instituta v Zagrebu nam je sporočila, da gre v pokoj in nam zaželela uspešno nadaljnje delo. Tudi mi njej.

Septembra 2005 so na ljubljanski slovenistiki diplomirali **Simon Atelšek, Darja Benedičič, Andraž Gombač, Sabina Grabljevec, Damjan Huber, Tina Križnar, Nina Ledinek, Mateja Lutar, Nevenka Nunčič Matelič, Maja Melinc, Andreja Molan, Katja Orel, Urška Perenič, Tjaša Petkovšek, Sonja Puc, Dunja Pušnik, Maja Savorgnani, Tadeja Topolnik, Tatjana Užnik, Katarina**

Verbič, Marjanca Ajša Vižintin, Magda Volk, Jasna Zorenč. Čestitamo vam in vas vabimo med člane Slavističnega društva Slovenije. — *miran*

Odziv

Pozorno branje je odkrilo dve napaki v zadnji *Kroniki*: **Joža Mahnič**, da **Nina Lenček** ni hči, ampak vdova po profesorju Radu Lenčku (je pa hči Joža Lovrenčiča); **Marija Stanonik** pa je pokazala na nerodno omembo Tavčarjeve rojstne hiše v **Steklasovi** ekskurziji po poti *Visoške kronike*, saj je bila ta že zdavnaj temeljito preurejena. — *miran*

Bolonja

Z veliko zamudo prebiram spomladansko številko časopisa *Deutschland* (<http://www.mahazine-deutschland.de>), ki je posvečena 200-letnici Schillerjeve smrti (1759–1805) – mimogrede: **Friedrich Schiller** je bil z blizu 190 cm višine precej večji pesnik od Goetheja, čeprav ju spomenik v Weimarju predstavlja enako velika; tudi zastopila se moža nista preveč, ker je šla Goetheju Schillerjeva slava v nos –, sicer pa revija prinaša zanimive podatke o vstopanju nemških univerz v bolonjo. Prva posledica reform je stalna rast števila tujih študentov (zdaj že 12 %). Znanje nemščine ni več povsod pogoj, saj obstaja okrog 300 programov v tujih jezikih (= v angleščini). Nemške univerze se še vedno sklicujejo na humboldtovski ideal raziskovanja in poučevanja, kar v praksi pomeni, da na univerzi uči lahko samo tisti, ki poroča o svojih raziskovalnih izledkih. Visokih šol imajo na izbiro 365. Glede na število prebivalstva bi to ustrezalo nekako osmim slovenskim. Večinoma gre za državne šole. Čisto sveža novost je uvedba šolnin, ki jih prej niso imeli. Največ je klasičnih univerz (70 %), na drugem mestu so visoke strokovne šole (ki jih je še vedno trikrat manj kot univerz, vendar hitreje pripeljejo do poklica), ostalega (umetniške akademije, upravne visoke šole, teologija, pedagoške fakultete) je le za vzorec. Na pedagoških visokih šolah študira npr. le 20.000 študentov od skupaj več kot 2 mio študentov. Filološki in kulturni študiji so na drugem mestu po popularnosti (blizu 0,5 mio študentov). Vedno več študijskih smeri zahteva od študenta mednarodne izkušnje oz. del študija v tujini. Med 9000 študijskimi smermi jih je že 3000 umerjenih po bolonji in se končajo z BA ali MA. Dvopredmetni študij germanistike in italijanistike na univerzi v Mannheimu pripelje po treh letih do stopnje BA, ki dovoli diplomantom poiskati prevajalsko ali učiteljsko službo. Filološki študij pri nas očitno ni tako učinkovit, saj po treh letih menda nismo pripravljeni nikogar spustiti v razred. Ali pač? — *miran*, 25. okt. 2005

Janez Skela je poslal rezultate ankete med učitelji angleščine. Gotovo so koristni za nekatere primerjave, zato jih z njegovim dovoljenjem posredujem Slovlitu: <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/skela.doc>. — BKV (*Boža Krakar-Vogel*, boza.krakar@guest.arnes.si), 27. okt. 2005

Vabila, razpisi, pozivi, prireditve, dogodki – pozor, nekateri so že mimo!

Si za eno *Mentorjevo* literarno tekmo? Ne izpusti priložnosti, da se javno predstaviš publiko, ki bo takoj ocenila tvoje delo, in da si z dobrim nastopom prislužiš tudi kakšno nagrado. Organizator: revija *Mentor*, ki deluje v okviru Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Edina revija pri nas, ki že več kot 25 let skrbi za mlade in še neuveljavljene literarne ustvarjalce. Čas: sobota, 1. oktober 2005, začetek tekme ob 18. uri (prijave do 17.30). Voditelj: Marijan Pušavec, pisatelj, literarni urednik *Mentorja*. Njegov pomočnik: Matej Krajnc, pesnik, pisatelj, kantavtor. Gosta literarne tekme: Ivo Stropnik, pesnik, urednik, Eva Kovač, zmagovalka Festivala mlade literature Urška 2005.

Nagrade: Udeležba na literarni koloniji maja 2006 na Ptuj, vikend paket (polpenzion) za eno osebo na turistični kmetiji Firbas, Cogetinci, let z zmajem, skok s padalom, ura jahanja (Keramičarstvo Edvard Žižko, Zg. Verjane 24, Sveta Trojica), domači narezek za dve osebi s pol litrom vina (turistična kmetija Kavčič, Benedikt), domači narezek za dve osebi s pol litrom vina (turistična kmetija Senekovič, Sveta Ana), knjižne nagrade.

Pravila literarne tekme: sodeluje lahko vsak, ki se prijavi, vsak tekmovalec nastopi s svojim avtorskim delom, vsak ima na razpolago 3 minute, tekmovalec lahko bere ali prosto pripoveduje in pri tem razen mikrofona ne sme uporabljati drugih pripomočkov, nastope ocenjuje publika. S seboj pripelji tudi svoje prijatelje. Prijavnica za *Mentorjevo* literarno tekmo 2005: ime in priimek, naslov, GSM, e-pošta, letnica rojstva, podpis. — *Milena Mileva Blažič* (milena.blazic@pef.uni-lj.si), 22. sept. 2005

Od 14. do 17. septembra so bili na mednarodnem pesniškem festivalu Pobocza 2005 v Wiecborku na Poljskem tudi slovenska pesnica **Tatjana T. Jamnik** in pesniki **Esad Babačić**, **Primož Repar** in **Zoran Pevec**. Nastopali so po gimnazijah, kulturnih domovih, kabarejih in jazz klubih. Njihove pesmi so bile prevedene in izdane v zborniku z naslovom *Iles tam mil wyobrazni*. Na festivalu so sodelovali še pesniki iz Poljske, Belorusije, Češke, Slovaške in Srbije. — **Zoran Pevec** (smilja.pevec@guest.arnes.si), 22. september 2005

Spoštovani in dragi! Komaj smo se vrnili iz Kanalske doline z zelo uspelega posveta in strokovne ekskurzije Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik

(v sodelovanju s Slovenskim kulturnim središčem Planika), celovški inštitut vabi še na eno prireditev, posvečeno narodopiscu Pavlu Zablatniku (1912–1993).

Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik (institut.urban.jarnik@ethno.at) in drugi vabijo na prireditev "Pavle Zablatnik, Raziskovalec domačih šeg in navad – Strokovnjak in domačin" in predstavitev knjige (*Pavle Zablatnik: Zbornik predavanj in prispevkov – Simpozij ob desetletnici smrti dr. Pavleta Zablatnika*, ur. Majda in Peter Fister) v soboto, 1. oktobra 2005, ob 20.00 uri v avli Ljudske šole v Bilčovsu. Prireditev v njegov spomin bodo oblikovali: **Wilhelm Baum**: Pavle Zablatnik in njegov pomen za nemški kulturni prostor (v nemščini), **Peter Fister**: Pavle Zablatnik in njegov pomen za slovensko etnologijo, **Marko Tavčar**: Sodelovanje Pavleta Zablatnika s primorskimi Slovenci, **Helena Ložar-Podlogar** in **Hanzi Filipič**: Pavle Zablatnik – Raziskovalec domačih šeg in navad.

Osebnost dr. **Pavleta Zablatnika** je ena najbolj izstopajočih med koroškimi Slovenci in v celotnem slovenskem kulturnem prostoru v 20. stoletju. Bil je velik narodnjak, ki je vse svoje življenje živel s svojim ljudstvom. Kot duhovnik, narodopisec, kulturni delavec in pedagog je bistveno sooblikoval razvoj slovenske manjšine na Koroškem. Njegovo vsestransko delovanje je predstavljeno v zborniku, ki ga je inštitut Urban Jarnik izdal ob desetletnici njegove smrti. Zablatnikovo kulturno-znanstveno delovanje ima širši pomen, ki sega v skupni slovenski in nemški kulturni prostor, kot strokovnjak pa je vse življenje ostal tesno povezan z domačim krajem. Njegove raziskave šeg in navad so temeljno etnološko delo koroških Slovencev. Prireditev bo sooblikoval Mešani zbor SPD Bilka. — **Janez Stergar** (janez.stergar@guest.arnes.si), 25. september 2005

V zadnjih dneh se je nabralo nekaj dogodkov in novic, ki se mi zdijo širše zanimive za pedagoško motivirane bralce.

1. Za letošnje maturante je izšel še en priročnik, *Esej na maturi 2006*, pri Mladinski knjigi. Avtorji in vsebine so naslednji: **Ana Jesenovec**: Šolski esej, **Matjaž Kmecl**: Ivan Tavčar in *Visoška kronika*, **Irena Velikonja**: Zločini, kazni in spoznanja na Visokem, **Miha Javornik**: Tukaj se hudič z Bogom bori! Prostor bitke so pa srca ljudi ..., **Samo Krušič**: Zločin in krivda, **Bernarda Rovtar**: Primerjava romanov *Zločin in kazen* ter *Visoška kronika*. Maturantom se v obilici branja najprej priporoča prebrati *Visoško kroniko* ter *Zločin in kazen*.

2. V sredo, 21. 9. je bila v Slovenskem šolskem muzeju okrogla miza o branju in osnovnošolskem kurikulumu (Učenec in bralna kultura). Bilo nas je 6 uvodničarjev in nato živahna razprava. Po spominu povzemam nekaj misli: **M. Grosman** in **N. Bucik** sta poudarjali pomen branja za razvoj posameznika in splošne pismenosti in opozarjali na priložnosti, ki bi jih za ta del lahko bolje izkoristili učitelji, starši, šolski sistem in ne nazadnje učenci. Osnovnošolski praktičarki **B. Fras** in **M. Mihelič** sta poročali o pozitivnih prizadevanjih in izkušnjah z bralno motivacijo učencev, ki jo ustrezno spodbuja novi učni načrt za osnovno šolo. **I. Saksida** in jaz

sva se strinjala v mnenju, da branje pri slovenščini ni ne nerazvito in tudi ne ekstremno razvito, da pa ni razlogov za paniko, ki jo radi širijo mediji. Prav tako jih tudi ni v zvezi z (ne)priljubljenostjo slovenščine v šoli, saj vrsta raziskovanj v zadnjem desetletju in med različnimi učenci različnih programov potrjuje, da je slovenščina priljubljena podobno kakor drugi zahtevni in tudi manj zahtevni predmeti. Razprava po tem je poudarila, da za dvig splošne pismenosti ni zadolžena zgolj slovenščina v šoli. Žal je mogoče ugotoviti, da se pri drugih predmetih ne skrbi za razvoj celostne sporazumevalne zmožnosti, da učenci nimajo priložnosti in opozoril glede jezikovne rabe, da zgolj rešujejo testne naloge in niso vajeni oblikovati samostojnih sporočil, kar vse sproti uspešno spodjeda prizadevanja pri pouku slovenščine. Več bi bilo treba storiti za tvrstno ozaveščanje učiteljev in drugih sodelujočih v šolstvu. (Očitno izpit iz slovenščine, ki ga morajo vsi učitelji opravljati v okviru strokovnega izpita, ni dovolj.)

3. Od četrтка do sobote (22. 9.–24. 9.) je na Bledu potekala mednarodna konferenca Partnerstvo in mentorstvo v izobraževanju učiteljev. Organiziral jo je Center za pedagoško izobraževanje s FF. O svojih izkušnjah in dognanjih glede izobraževanja učiteljev smo govorili predstavniki vseh fakultet s temi programi pri nas, tudi naravoslovnih, imeli pa smo možnost slišati še tujce iz Anglije, Škotske, Nizozemske, Nemčije. Izvedeli smo, da si je finska država kot prvi pogoj za uspešen šolski sistem postavila kakovostno izobraženega učitelja. In da je v izobraževanje učiteljev vključene veliko prakse (v Angliji, na Nizozemskem do 24 tednov, na Škotskem 18 tednov). Ponekod izvajajo dodiplomsko izobraževanje v zaporednem modelu, torej "pedagoško" leto po absolviranju študija iz temeljne stroke, drugod poteka vzporedno. Za izobraževanje učiteljev so zadolžene fakultete in hospitacijske šole (v "partnerstvu"), fakultete poleg študentov sistematično izobražujejo tudi mentorje. Slednje se v zadnjih letih dogaja tudi pri nas, a je zaenkrat bolj na prostovoljni osnovi kakor kje drugje, kjer mentor brez licence ne more opravljati tega dela. Pri nas je to, kako naj poteka praksa, že precej jasno, koliko naj je bo, pa ne. Kaže, da bo tudi pri nas neke enotne standarde za učiteljski poklic postavila država. Predstavljena je bila raziskava o želenih in pridobljenih učiteljskih kompetencah med diplomanti in študenti FF (slovenistov je bilo 6 od 49 učiteljev in 5 od 132 študentov 4. letnika). Učitelji in študenti menijo, da so pridobili dovolj temeljnega strokovnega znanja, premalo pa npr. znanja o ocenjevanju, ravnanju z vedenjsko problematičnimi, z učenci z motnjami v razvoju, o komunikaciji s starši ipd. Na okrogli mizi so predstavniki MŠŠ povedali, da gre v prvo branje zakon o strokovnih naslovih. Prvostopenjski študij (3–4-letni) bo dal naziv diplomirani učitelj (ekvivalent nekdanjemu učitelju s prvo stopnjo), drugostopenjski študij bi prinesel naziv magister profesor (ekvivalent sedanjemu profesorju). — **Boža Krakar Vogel** (boza.krakar@guest.arnes.si), 25. september

Obveščamo vas, da bo v četrtek, 20. oktobra 2005 med 16.00 in 18.30 v Cankarjevem domu v Ljubljani (Dvorana E3) potekala okrogla miza Ženske v znanosti: nas znanost povezuje ali tudi diskriminira. Organizirana bo pod

pokroviteljstvom 11. slovenskega festivala znanosti z mednarodno udeležbo in Evropske pobude za raziskovalce, ki poteka med junijem in novembrom 2005 po Evropi. Na okrogli mizi si bomo ogledali dokumentarni film *Ženske znanosti* ter spregovorili o izzivih s katerimi se v svojem poklicnem življenju srečujejo raziskovalke. Namenjena je predstavnicam oz. predstavnikom raziskovalne skupnosti, dodiplomskim in podiplomskim študentom/kam ter vsem, ki jih to področje zanima. [...] Podrobnejše informacije o okrogli mizi so objavljene na spletni strani SZF, na naslovu: <http://www.ustanova-szf.si>. — **Milena Mileva Blažič** (milena.blazic@pef.uni-lj.si), 22. september 2005, še prej pa **Darja Cot** (Darja.Cot@ustanova-szf.si), 9. sept. 2005

Ob 40. obletnici delovanja Pedagoški inštitut v Ljubljani organizira simpozij z naslovom *Vloga in pomen jezika v vzgoji in izobraževanju*. Simpozij bo potekal v petek, 7. 10. 2005, v prostorih Pedagoškega inštituta, Gerbičeva 62, Ljubljana. S prispevki bodo sodelovali slovenski strokovnjaki s področja vzgoje in izobraževanja, jezikoslovja, filozofije, sociologije ter drugih družboslovnih in humanističnih ved, vabimo pa tudi vse udeležence, da se aktivno vključijo v diskusijo, ki bo spremljala vsako predavanje.

Petek, 7. 10. 2005 (od 9.00 do 16.15). **Zoran Pavlovič**: Uvodni pozdrav direktorja Pedagoškega inštituta, **Igor Ž. Žagar**: Statistika in retorika (uvod v simpozij), **Zdenko Kodelja**: Elementi za analizo pedagoškega diskurza, **Marjan Šimenc**: Zastavljanje vprašanj v didaktični literaturi in v razredu, **Bogomir Novak**: Posledice razlik med dobro in slabo komunikacijo za kakovost pouk, **Igor Ž. Žagar**: Argumentiranost kot model sporazumevanja v šoli, **Valerija Vendramin**: Konceptualizacije pismenosti in razgradnja nekaterih s tem povezanih mitologij, **Matjaž Babič**: Slovnica kot uporabniški vmesnik, **Janja Žmavc**: Pouk latinščine v osnovni šoli ter njegovo mesto v sodobni vzgoji in izobraževanju, **Vesna Mikolič**: Zavest o kulturni in jezikovni raznolikosti kot mikropraksi narodnostno mešanih praverov kot cilj jezikovne vzgoje, **Matejka Grgič**: Vloga jezika in tišine na poti spoznavanja — Organizator simpozija red. prof. dr. **Igor Ž. Žagar**, direktor Pedagoškega inštituta dr. **Zoran Pavlovič**

Spoštovani kolegi, vsak slavist naj bi vedel, da se vsako leto vsak prvi četrtek v oktobru začne slovenski slavistični kongres, ki traja do konca tedna (sobote). Drugi tradicionalni termin je prvi ponedeljek v juliju, ko se začne Seminar slovenskega jezika, literature in kulture ter Poletna šola. Škoda, da drobimo sile. — **Zoltan Jan** (Zoltan.Jan@siol.net), 29. september 2005

Osrednja knjižnica Kranj prireja v četrtek 29. sept. 2005 ob 19.30 v Modri dvorani gradu Khislstein večer s pesnikom, literarnim zgodovinarjem, urednikom in profesorjem **Francetom Pibernikom**.

Spoštovani, prav prijazno vabljeni na otvoritev razstave ob 400-letnici izida prve izdaje Cervantesovega *Don Kihota*, ki bo v četrtek, 29. septembra, ob 12.00 uri v 2□□

Razstavni dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice. Razstava bo sicer na ogled do 22. oktobra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 18.00 ure, ob sobotah pa od 9.00 do 13. ure. — **Helena Drewry**, svetovalka uprave NUK (Helena.Drewry@nuk.uni-lj.si), 27. september 2005

Jolka Milič poroča o prostem mestu učitelja slovenščine na Evropski osnovni šoli v Luksemburgu; več informacij <http://eursc@mamer.lu> oz. cynthia.kandel@eursc.org, 3. okt. 2005

Knjigarna Libris in Znanstveno-raziskovalno središče Univerze na Primorskem – Založba Annales vabita na predstavitev knjige dr. **Vesne Mikolič** *Jezik v zrcalu kultur: Jezikovna sporazumevalna zmožnost in (med)etnična ozaveščenost v Slovenski Istri*, ki bo v torek, 11. oktobra 2005, ob 19. uri v koprski knjigarni Libris. Knjigo bo predstavil dr. **Marko Stabej**. Večer bo s svojo glasbo obogatil Rudi Bučar. — **Nataša Grzinič** (Natasa.Grzinic@fhs-kp.si), 6. oktober 2005

Ustanova patra Stanislava Škrabca vabi na svečano podelitev štipendij izbranim študentom slovenistike, slavistike in klasične filologije v četrtek, 13. oktobra 2005, ob 19. uri v cerkvi sv. Štefana v Ribnici. Na slovesnosti bo spregovorila red. prof. dr. **Ada Vidovič Muha** z Oddelka za slovenistiko FF. Ob podelitvi štipendij Škrabčeve ustanove bo premierno predvajal dokumentarni film o patru Stanislavu Škrabcu. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 10. okt. 2005

Lingvistični krožek FF vabi na 812. sestanek v ponedeljek, 17. oktobra 2005, ob 17.30 v predavalnici 526 v 5. nadstropju Filozofske fakultete. Predavala bo dr. **Tjaša Jakop**, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, tema predavanja: Dvojina v slovenskih narečjih. — **Chikako Shigemori Bučar** (lingvisticnikrozek@butn.net), 10. oktober 2005

Historični seminar Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti vabi na predavanje Optimalnostna teorija v jezikoslovju. Optimalnostna teorija (optimality theory, OT), ki sta jo prva predlagala Alan Prince in Paul Smolensky leta 1993, je danes ena vodilnih slovničnih teorij, uveljavljena predvsem v fonologiji, morfonologiji in oblikoslovju (v okviru katerih bo tudi predstavljena), manj pa drugod (npr. v skladnji ali fonetiki). OT-slovnica ne temelji na pravilih, ampak je vzporedno primerjalna: med možnimi rezultati (outputi) izbira najbolj harmoničnega oz. optimalnega. V slovničnem modelu to določajo omejitve (constraints), ki so med seboj strogo rangirane, vendar so tudi (pre)kršljive. So dveh tipov: zvestobnostne (ki primerjajo razmerje med vnosom in rezultatom) in zaznamovanostne (ki se tičejo rezultata neodvisno od vnosa). Omejitve so univerzalne, jeziki pa rangirajo različno. Klasična oblika OT-obravnavne je tablica (tableau). Največji izziv teoriji danes predstavlja zlasti t. i. netransparentnost (opacity), ki ima v sodobni OT najrazličnejše rešitve (npr. zvestoba med rezultati, simpatičnost, verige kandidatov, ozke omejitve), deloma pa tudi izjeme (npr. pri prevzemanju) in variantnost. Teorija bo predstavljena na

splošno, vendar dodatno z gradivom iz slovenščine. Predaval bo **Peter Jurgec** (1979), mladi raziskovalec na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Glavni področji njegovega zanimanja sta fonetika in fonologija, posebej še z vidika slovenščine, s katerih je objavil več kot deset znanstvenih člankov in monografijo (Samoglasniški nizi v slovenščini: fonološko-fonetična analiza, 2005). Študijsko se usposablja tudi na Univerzi v Massachusettsu v Amherstu (pri profesorju Johnu J. McCarthyju). Predavanje bo v četrtek, 13. oktobra 2005, ob 11. uri v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4, 2. nadstropje. Obiščete lahko tudi našo spletno stran: <http://odmev.zrc-sazu.si/hs>. — **Peter Weiss** (Peter.Weiss@zrc-sazu.si), 11. oktober 2005, pred tem *Metoda Kokole*.

SDPK Slovensko društvo za primerjalno književnost (<http://www.zrc-sazu.si/sdpk>) vas, po uspešno zaključenem 3. mednarodnem komparativističnem kolokviju v okviru Vilenice 2005, vljudno vabi še na oktobrski niz treh izzivalnih predavanj, in sicer Winfrieda Menninghausa in Vida Snoja.

Winfried Menninghaus bo v sredo, 19. oktobra 2005, ob 18. uri, v dvorani Zemljepisnega muzeja Geografskega inštituta A. Melika, ZRC SAZU, Gosposka 16, Ljubljana, predaval na temo Beauty and Death in Darwin and Freud, v četrtek, 20. oktobra 2005, ob 11. uri, v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4, 2. nadstropje, pa še o temi Hölderlin's Sapphic Mode: Revising the Myth of the Male Pindaric Seer. Samo en teden pozneje, na istem mestu – se pravi, v četrtek, 27. oktobra, ob 11. uri, v Mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 4/II. – pa bo nastopil Vid Snaj s temo Svetovna literatura na ozadju drugega.

Ad Lepota in smrt pri Darwinu in Freudu. Vse do 70. let 20. stol. so Darwinovo teorijo "čuta za lepoto" v glavnem odklanjali celo v evolucijski biologiji, v humanistiki pa ni bila deležna nikakršne pozornosti. Od tedaj naprej pa sta evolucijska biologija in psihologija Darwinu pripisovali zasluge za temeljne uvide v lastnosti in funkcije fizične privlačnosti. Predavanje se bo navezovalo na Darwinovo "estetiko" in Freudovo nadvse izvorno prilagoditev darwinovske pripovedi ter v tej luči obravnavalo ključne predpostavke o odlikah lepote, ki uveljavljajo življenje, kakor tudi nasprotno sile, ki vodijo v afinitete med lepoto, škodljivostjo in, ne nazadnje, smrtjo.

Ad Hölderlinov sapfični modus. Revidiranje mita o moškem pindarskem vidcu. Hölderlin je pred dvesto leti pripravil svojo zadnjo objavo; v žepnem almanahu za leto 1805 je natisnil tudi eno od svojih najslavnejših pesmi, Hälfte des Lebens. Predavanje se bo lotilo natančnega branja te pesmi in skušalo prevrednotiti pojmovanje – uveljavljeno vsaj od Norberta von Hellingratha naprej – Hölderlina kot (moškega) pindarskega pesnika preroka, posrednika med bogovi in ljudmi. Predstavljena bo sapfična dvojica v Hölderlinovi poeziji ter osvetljen izjemen pomen Sapfo tako za teorijo lirske poezije kakor tudi za politiko spola in koncepcijo ženske simbolne avtoritete okrog leta 1800.

Winfried Menninghaus (1952) je profesor obče in primerjalne književnosti na Freie Universität v Berlinu in član berlinske Akademije znanosti, gostoval pa je tudi na vodilnih univerzah v ZDA (Princeton, Yale, Berkeley) in Izraelu (Jeruzalem). Ukvarja se z literaturo in poetiko od 1750 do danes, posebej z nemško romantiko; objavljal je še s področij klasične retorike in poetike, estetike, antropologije in evulucijske biologije ter moderne kritične teorije. Svoje monografije (pri založbi Suhrkamp), objavljene od leta 1980 do danes, je posvečal delu W. Benjamina, P. Celana, G. Kellerja, I. Kanta, L. Tiecka in F. Hölderlina, vedno v luči splošnih problemov, kakršne je obravnaval še v knjigah *Unendliche Verdoppelung: Die Frühromantische Grundlegung der Kunsttheorie im Begriff absoluter Selbstreflexion* (1987), *Lob des Unsinnis: Über Kant, Tieck und Blaubart* (1995, ameriški prev. 1999) in *Ekel: Theorie und Geschichte einer starken Empfindung* (1999, ameriški prev. 2003). Pred izidom je njegova knjiga *Hälfte des Lebens: Versuch über Hölderlin's Poetik*.

Vid Snoj. Predavanje Svetovna literatura na ozadju drugega bo govorilo o tem, kako je pojem svetovna literatura nastal pri Goetheju in katere pomenske razsežnosti je dobival predvsem v recepciji 20. stoletja. Vendar se ne bo ukvarjalo samo z Goethejevo zasnovo pojma in njegovo poznejšo recepcijo. V drugem delu bo govorilo o tem, kaj svetovna literatura lahko pomeni, če se vprašamo po razmerju literature do sveta in hkrati do drugega, ki je lastno literaturi – do neizrekljivega. To bo poskušalo prikazati ne le teoretično, ampak tudi ob konkretnem literarnem zgledu. Vid Snoj (1965) je diplomiral in doktoriral na ljubljanski Filozofski fakulteti, kjer poučuje na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo. Doslej je objavil več razprav, največ o slovenski literaturi in Bibliji. Pri ZRC SAZU bo v kratkem izšla njegova knjiga *Nova zaveza in slovenska literatura*. — **Marko Juvan**, predsednik SDPK (Marko.Juvan@guest.arnes.si), 12. okt. 2005

Mendarodno znanstveno srečanje ob 200-letnici smrti prof. dr. **Gregora Kreka**, utemeljitelja graške slavistike (8. 3. 1840 v Četeni Ravni – 2. 7. 1905 v Gradcu)

20. 10. 2005 10.30–17.00 – Uni-Zentrum Wall, Mehrzweckraum; Merangasse 70, A-8010 Graz (v nemškem jeziku): pozdravi gostov (rektor, dekan, predstojnik Inštituta za slavistiko, predstavnik ZRC SAZU), **Matjaž Kmecl**: Gregor Krek, utemeljitelj znanstvene slavistike v Gradcu, **Janez Dolenc**: Življenjska pot Gregorja Kreka, **Walter Höflechner**: Humanistika na graški univerzi v času Gregorja Kreka, **Alois Kernbauer**: Gregor Krek in začetki slavistike na graški univerzi, **Wolfgang Eismann**: Gregor Krek in slavistična literarna zgodovina, **Darko Dolinar**: Gregor Krek in slovanska literarna zgodovina, **Alenka Šivic-Dular**: Gregor Krek in jezikoslovje, **Jurij Fikfak**: Gregor Krek in narodopisje.

Znanstveno srečanje so finančno in/ali organizacijsko podprli Fakulteta za humanistiko Univerze v Gradcu; Dežela Štajerska; Slovenski znanstveni inštitut

Dunaj; Ljubljana: Agencija za raziskovalno dejavnost RS; Avstrijski znanstveni inštitut; Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Slavistično društvo Slovenije.

21. 10. 2005 10.00–19.00 Četena Ravan v Poljanski dolini, rojstni kraj Gregorja Kreka: pozdravi (predstojnik Inštituta za slavistiko Gradec, predstavnik ZRC SAZU idr.), **Stane Granda**: Gregor Krek, Gradec in Slovenci, graška serija predavanj (gl. odstavek prej), **Katja Sturm Schnabl**: Gregor Krek in Fran Miklošič; **Marija Stanonik**, Gregor Krek in slovstvena folklor, **Vitimir Belaj**: Pojmovanje mitologije pri Gregorju Kreku, **Marija Klobčar**: Krekove presoje ljudskega pesništva, **Ingrid Slavec Gradišnik**: Receptija Gregorja Kreka, **Drago Samec**: Bibliografija dr. Gregorja Kreka, predstavitev knjige *Nekoč je bilo jezero: Povedke in pravljice iz poljanske doline in njenega pogorja*, ki jih je zbrala in uredila Marija Stanonik.

22. 10. 2005 11.00-13.00 Četena Ravan v Poljanski dolini: pozdravi gostov, Matjaž Kmecl: Gregor Krek, utemeljitelj slavistike v Gradcu, Janez Dolenc: O življenju in delu prof. dr. Gregorja Kreka, odkritje doprsnega kipa Gregorja Kreka (akad. kipar Metod Frlic), kulturni program, ki ga oblikujejo domačini, pogostitev, ki jo pripravijo domačini.

Dokončen program s povzetki bo dosegljiv na spletnih straneh Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU <http://www.zrc-sazu.si/ism/krek/gradecravan.htm>. — **Jurij Fikfak** (fikfak@zrc-sazu.si), 13. oktober 2005

V soboto 22. oktobra je Janez Dolenc v Četeni Ravni odkril doprsni bronasti kip Gregorja Kreka, ki ga je po njegovem naročilu napravil kipar Metod Frlic. Ob tej priložnosti sta s predavanji nastopila **Janez Dolenc** in **Matjaž Kmecl**, s slavnostnimi nagovori pa predstavniki domačinov in **Miran Hladnik**, ki je prisotne spomnil na to, da je Gregorju Kreku hvaležna tudi slovenistično-slavistična knjižnica na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki si je začetni fond ustvarila z nakupom bogate knjižnice graškega profesorja. Od slavistov sta se poleg naštetih dogodka udeležila še **Marija Stanonik** in **Miha Mohor**. Kulturnemu programu je sledila obilna gostija. Nekaj slik se je shranilo na <http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri46/index.html> — *miran*, 24. okt. 2005

Naslednji petek, 28. okt., ob 10.30 bo simpozij o **Janezu Trdini**. Dogajal se bo na gradu Jablje. Jablje so med Trzinom in Mengšem, pri vasi Loka, 10 km iz Ljubljana. Grad stoji pod hribom, pred 2 letoma je bil obnovljen. Računam, da bo na simpoziju dobro vino (menda vipavski zelen). — **Aleš Bjelčevič**

Zastavil sem svoje življenje – mednarodni simpozij o življenju in delu Janeza Trdine Janez Trdina (Mengeš, 29. maj 1830 – Novo mesto, 14. julij 1905). Program: **Janez Škrlep**, uvodne besede, **Aleksander Bjelčevič**, predstavitev sodelavcev simpozija, **Irena Gantar Godina**, Janez Trdina: izseljenec in

"Slavjan", **Milena Mileva Blažič**, Različni teoretični pogledi na Bajke in povesti Janeza Trdine, **Alenka Jensterle Doležal**, Paradoks ženske v delu Janeza Trdine, **Vlado Nartnik**, Petelinja motivika v Trdinovih zapisih verskih bajk, **Igor Kramberger**, Trdina in Logarjevi redakciji, **Alenka Koron**, Janez Trdina in Washington Irving: o genezi fikcije v njenih kratkih pripovedih skozi komparativistična očala, **Barbara Pregelj**, Trdina in Cervantes, **Katja Mihurko Poniž**, Ob stoletnici rojstva Silve Trdina, nečakinje Janeza Trdine, **Alenka Divjak**, Pouk tujih jezikov v Trdinovih časih – zlasti angleščine, **Mira Delavec**, Janez Trdina skozi Tomanovo korespondenco. Simpozij sta omogočili Občina Mengeš in Agencija za raziskovalno dejavnost RS. [Organizatorja simpozija sta Muzej Mengeš in Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani – dodaja **Matjaž Zaplotnik**.]

Muzej Mengeš in Oddelek za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani vas vabita na novinarsko konferenco pred simpozijem o življenju in delu Janeza Trdine z naslovom Zastavil sem svoje življenje. Novinarsko konferenca bo v sredo 26. oktobra 2005 ob 13. uri na gradu Jablje v Loki pri Mengšu. Tistim, ki nameravate na pot z avtobusom, priporočam, da greste na direktni avtobus med Ljubljano in Brnikom. Mislím, da z ljubljanske glavne avtobusne postaje odpelje 10 minut čez vsako uro. Nato se peljete do avtobusne postaje v Trzinu v smeri proti Mengšu, kjer izstopite in nadaljujete peš do gradu Jablje po poti, ki je označena na zemljevidu. Tisti z avtomobili pa v Trzinu zavijete levo – smer Mengeš – Kamnik in ste nato v Trzinu ali Loki pri Mengšu pozorni na veliko belo-zeleno-rjavo tablo na kateri piše Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, kjer zavijete levo. Nato pot nadaljujete ves čas naravnost. Ta pot vas pripelje neposredno do gradu. Če slučajno ne bo šlo, pokličite 041 368 161 (Vili) in Vam bomo pomagali. — **Janez Škrlep**, direktor Muzeja Mengeš, 24. okt. 2005

Challenges to the Science in South-East European Countries before their Membership in European Union je bil naslov mednarodne Humboldtove konference, ki je bila v Sofiji od 14. do 16. oktobra 2005. Podprla jo je fundacija Alexander von Humboldt (<http://www.avh.de>), udeležili pa so se je predstavniki iz Romunije, Madžarske, Grčije, Srbije in Črne Gore, Bolgarije, Slovenije, Turčije in Nemčije. Slovenijo sva zastopala **Miran Hladnik** (nekdanji Humboldtov štipendist) in **Alenka Žbogar** z Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Podpisana sem se med mladimi znanstveniki predstavila s prispevkom o problemskem pouku sodobne slovenske kratke zgodbe (Modern Methods of Teaching the Short Story). Program so s plenarnimi predavanji uvedli predsednik bolgarskega Humboldtovega združenja (http://www.avh-bulgaria.org/index_eng.html) Dimo Platikanov (Univerza v Sofiji), Alf Zimmer (Univerza v Regensburgu) s prispevkom Die Herausforderung eines gemeinsamen europäischen Bildungsraumes für ein Europa der Kulturen in Christo Balarev (Bolgarska akademija znanosti) s predavanjem Die Herausforderungen, die die Wissenschaft in südosteuropäischen Ländern in Zusammenhang mit deren

Eintreten in die Europäische Union annehmen soll. Naslovne teme se je lotila vrsta priznanih raziskovalcev ter mladih znanstvenikov, in to tako s področja humanistike kot naravoslovnih ved. Namen konference je bil osvetliti znanstveno-raziskovalne in tehnološke izzive, s katerimi se sooča Evropska unija in na katere naj bi bile morebitne nove članice EU pripravljene. Predavanja so potekala v dveh sekcijah, t. i. sekciji Kulturno-zgodovinske dediščine, kjer so se odpirale teme, povezane z zgodovinopisjem, arheologijo, umetnostno zgodovino, literarno teorijo in lingvistiko, ter t. i. sekciji Modernih materialov, kjer so se predstavili strokovnjaki s področja naravoslovja in tehnologije. Prav raznolikost strok ter zastopanost predstavnikov različnih znanstveno-raziskovalnih generacij in šol je tej izjemno zanimivi in uspešni prireditvi vtisnila nepozaben pečat. [Fotografije s konference si lahko ogledate na <http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri45/index.html> op. mh.]. — **Alenka Žbogar** (alenka.zbogar@guest.arnes.si), 21. okt. 2005

De Gruyter isce sodelavce za priročnik o srednjem veku. Nekatera zanimiva "gesla" so se prosta. Več informacij pri aclassen@email.arizona.edu in na <http://www.gened.arizona.edu/aclassen/handbook.htm>. — **Vesna Velkoverh Bukilica** (vesna.velkoverh-bukilica@guest.arnes.si), 21. okt. 2005

V ponedeljek 24. okt. bo ob 11. uri v prostorih Društva slovenskih pisateljev na Tomšičevi 12 v Ljubljani tiskovna konferenca ob izidu 3. knjige **Franca Zadravca** o slovenskem romanu 20. stoletja, ki jo je izdala založba Franc-Franc.

Za strokovno debato v okviru 21. knjižnega sejma, ki se bo dogajal od 30. 11. do 4. 12. 2005 v Cankarjevem domu, se lahko prijavite na <http://www.knjigosled.com>. Dnevni red tega 2. strokovnega knjigosleda (29. 11. 2005 od 14.00 do 20.00) obsega slavnostne prireditve ob Bralni znački, predstavitev skandinavskega knjižnega trga in bralne kulture, pogovore z založniki in knjigotržci.

Studia humanitatis proslavlja 20-letnico obstoja (med drugim) z naslednjima dogodkoma: 24. 10. ob 17.00 v Štihovi dvorani Cankarjevega doma z javno tribuno pod naslovom Humanistika zdaj, 26. 10. ob 11.00 v Knjigarni Konzorcij s predstavitev knjige V. J. Proppa *Morfologija pravljice*. — **miran**

Drage kolegice, dragi kolegi, dr. Gertraud Marinelli-Koenig z dunajske Akademije znanosti je pripravljena podariti knjižnicam nekaj izvodov svoje knjige *Die Suedslaven in den Wiener Zeitschriften der Vormaez* (1994). Kogar knjiga zanima, naj mi prosim pošlje naslov ustanove, ki si knjigo zeli. — **Monika Pemec** (monikapemec@yahoo.de), 23. okt. 2005

V nadaljevanju vam pošiljam vabilo za tri seminarje, namenjene učiteljem slovenščine, ki jih bomo izvedli v mesecu novembru 2005. Prosila bi Vas, da te informacije posredujete slovenistom, saj se bojimo, da do vseh kljub pošiljanju na

vse šole v državi ni prišla. [Seminarji o sodobni slovenski književnosti bodo na programu februarja 2006 – op. mh.]

Vabimo vas na naslednje seminarje posodobitvenih programov profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Seminarji so namenjeni učiteljem in profesorjem na osnovnih in srednjih šolah. Trajajo 24 ur in so ovrednoteni z 1,5 točke za napredovanje. Cilj seminarjev je posodobitev strokovnega znanja, povezanega z učnimi načrti.

Pregled svetovne književnosti, ki bo potekal 4.–5. 11., 11.–12. 11. in 18.–19. 11. 2005 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Teme in predavatelji: Med antiko in avantgardo (**Janez Vrečko**), Francoski klasicizem in naturalizem (**Tone Smolej**), Moderna drama (**Lado Kralj**). Kotizacija: 23.900 SIT za zaposlene v VIZ, 31.070 SIT za druge udeležence. Prijavnico nam pošljite najkasneje do 26. 10. 2005.

Pregled novejšje svetovne književnosti ki bo potekal 18.–19. 11., 25.–26. 11. in 2.–3. 12. 2005 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Teme in predavatelji: Slovenski modernizem (**Vanesa Matajc**), Slovenski prozni postmodernizem (**Tomo Virk**), Postmodernizem v liriki (**Matevž Kos**). Kotizacija: 19.000 SIT za zaposlene v VIZ, 24.700 SIT za druge udeležence. Prijavnico nam pošljite najkasneje do 4. 11. 2005.

Novejši tokovi v slovenistiki – jezik, ki bo potekal 5. novembra 2005 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Seminar je namenjen učiteljem in profesorjem slovenščine na osnovnih in srednjih šolah. Traja 8 ur in je ovrednoten z 0,5 točke za napredovanje. Cilj seminarja je seznanitev udeležencev s strokovnimi novostmi v znanstvenih disciplinah ter uvajanje novih pristopov pri pouku slovenščine (izboljšanje interpretacije govornih besedil). Prav tako bo obravnavano tudi pojmovanje jezikovnih pravic v Evropi, načeta bo tudi tematika zbiranja narečne leksike na našem ozemlju. Teme in predavatelji: Pojmovanje jezikovnih pravic v Evropi (**Marko Stabej**), Zbiranje narečne leksike – eno od težišč sodobne slovenske dialektologije (**Vera Smole**), Interpretacija govornih besedil in pravorečje – (**Hotimir Tivadar**). Kotizacija: 7.630 SIT za zaposlene v VIZ, 9.920 SIT za druge udeležence. Prijavnico nam pošljite najkasneje do 26. 10. 2005. Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti na naslov: Center za pedagoško izobraževanje, Filozofska fakulteta, p. p. 580, 1001 Ljubljana. Urnik in program seminarja vam bomo poslali teden dni pred začetkom seminarja, gradivo boste predvidoma prejeli na samem seminarju. Nižje od zgoraj navedenih kotizacij veljajo za udeležence, ki so zaposleni v zavodih na področju vzgoje in izobraževanja, vpisanih v razvid Ministrstva za šolstvo in šport za ostale pa veljajo višje. V ceno je že vključen 20 % DDV. Nakazilo izvršite na račun Filozofske fakultete št. 01100-6030707216 z navedbo imena in priimka udeleženca ter oznako SM 143417 za prva dva seminarja in SM 143423 za tretji seminar. Dokazilo o vplačilu (fotokopija položnice, virmana ali zbirnega sporočila o obremenitvi računa) prinesite na

seminar, da vam bomo lahko izstavili račun. Pisne odjave sprejemamo do 10 dni pred izpeljavo programa. V primeru, da se seminarja brez pravočasne odjave ne boste udeležili, že plačane kotizacije ne bomo mogli vrniti oziroma vam bomo kotizacijo, kljub neudeležbi, zaračunali. Za morebitne dodatne informacije za omenjene programe smo dosegljivi na tel. 01 241 1049 — *Mihaela Hojker* (mihaela.hojker@ff.uni-lj.si), 21. oktober 2005

V petek, 21. 10. 2005 je bil na Dunaju v organizaciji Slovenskega znanstvenega inštituta posvet Perspektive slovenističnega študija in raziskav na univerzah po svetu. To je bilo doslej najširše srečanje predstavnikov (učiteljev, lektorjev in raziskovalcev) fakultet, na katerih je mogoče študirati slovenščino bodisi kot lektorat bodisi kot dodiplomski in celo podiplomski študij. Prišli so iz cele Evrope: Nemčije, Avstrije, Francije, Češke, Slovaške, Poljske, Madžarske, Italije in z vseh slovenskih univerz. Celodnevni posvet, ki sva ga moderirala **V. Reisp** in jaz, se je končal z okroglo mizo, ki jo je vodil **F. Bister**. (Ljubljansko slovenistiko sva učinkovito predstavili **M. Nidorfer Šiškovič** in jaz, v imenu FF je prišel prodekan **M. Pintarič**.) Posvet je pokazal, kaj je v zvezi s študijem slovenščine po svetu in doma dobro in kaj slabo, pa tudi, kaj je mogoče pač zgolj evidentirati in kaj je mogoče predlagati za naprej.

1. Najbolj pozitivno dejstvo, ki se je pokazalo na celotnem posvetu, je velika motivacija in zavzetost učiteljev in študentov za poučevanje oz. učenje slovenističnih vsebin. Posledica tega je rast števila študentov, slovenističnih oddelkov in lektoratov po svetu – diplomirati je mogoče na 19 univerzah, na leto je med 30 in 40 diplomantov, število lektoratov pa je preraslo 50 ... Narašča število mednarodnih izmenjav, tudi strokovna podpora v Sloveniji je velika in hvalevredna, tako pri Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik kakor pri mariborski slovenistiki (tam imajo trenutno na študiju 24 poljskih študentov) in v Kopru. Izkazalo se je, da k razvoju slovenistike v določenem okolju zelo prispeva "rezidenčni", tj. stalno nameščeni profesor za slovenistiko (npr. na Poljskem). K tej razvejani slovenistični dejavnosti so, kot smo se spomnili, bistveno pripomogli trije dolgoletni "projekti" ljubljanske slovenistike – seminar SJLK, simpozij Obdobja in program Slovenščina na tujih univerzah. Slovenistom "od zunaj" se zdi poleg tega zelo pozitivno še, da se zdaj študij slovenistike v domovini pluralizira in da poleg ljubljanske rastejo dinamične in prodorne v Mariboru, Kopru in Novi Gorici.

2. Tisto, kar je za slovenistike po svetu manj dobro, je to, da ponekod usihajo ustaljeni študiji. Tako je npr. v Nemčiji, kjer ima slovenistika z majhnim številom študentov enake pogoje za obstoj kakor številčnejši študiji – šolnine, pogoji napredovanja, objave idr. Izkazalo se je, da je spričo notranjih zapletov pri prenovi programov ogrožen tudi prihodnji vpis slovenistov na praški univerzi. In da je za dinamično in sodobno slovenistiko neprijetno, kadar je ujeta v okvirje bolj anahronistično pojmovanih panslovanskih študij iz časov 19. stoletja.

3. Ugotoviti je mogoče, da ima bolonjski proces za razvoj slovenistik po Evropi različne posledice: pozitivne so v tem, da bodo zdaj lahko študenti pridobili slovenistično diplomu tudi po 3 letih, da bo krajši študij formaliziran in da bodo v uradne statistike štet študenti, ki zdaj obiskujejo predavanja krajši čas in niso nikjer zavedeni ter jih za financiranje ni. Slabša plat medalje pa so šolnine, pogoji tržnosti, enaki za številčno močnejše smeri in slovenistiko.

4. Udeleženci so slovenistični stroki v domovini izrazili željo po uporabni slovnici ter učbeniku o kulturi in civilizaciji. Oblastem, ki jih je zastopala Vanda Rode z Ministrstva za visoko šolstvo, so priporočili več slovenističnih kulturnih centrov po Evropi, diplomatom (okrogle mize se je udeležil veleposlanik E. Petrič) pa, naj intenzivno promovirajo slovenski jezik, literaturo in kulturo (to npr. počne francoska diplomacija, kot je poročal I. Grdina). Morda bo kaj od tega posveta, kakršen naj bi se še kdaj ponovil, prišlo tudi v širšo javnost. Najbolj požrtvovalen novinar z mariborskega radia je spremljal cel posvet in je dejal, da bo posnetek okrogle mize posredoval tudi ljubljanskemu radiu. — **Boža Krakar Vogel** (boza.krakar@guest.arnes.si), 24. okt. 2005

Peter Grzybek z univerze v Gradcu vabi k prijavi na 30. letno konferenco nemškega društva za klasifikacijo, v okviru katerega deluje tudi lingvistična sekcija (<http://www.wiwiss.fu-berlin.de/lenz/gfkl2006/>). Konferenca bo na Freie Universität (FU) Berlin 8.–10. marca 2006, prijavitelji pa se je treba do 10. novembra letos. V poštev pridejo kakršna koli vprašanja jezikovne klasifikacije, zlasti pa teme iz kvantitativne lingvistike in jezikovne statistike. Več informacij pri organizatorju Petru Grzybeku (peter.grzybek@uni-graz.at) — *miran*, 24. oktober 2005

Ptički

Dragi Miran, veseli me, da je moje pismo o izboru dela za letošnje Cankarjevo priznanje le "dvignilo nekaj prahu" in vzpodbudilo nekaj reakcij, nekaterih akademsko oddaljenih od šolskega vsakdana, drugih spet bolj realnih. Nikakor pa ni bil namen mojega pisanja dvomiti o tem, ali naj otroci berejo klasike ali ne. Seveda jih morajo brati in vedno jih bodo brali, tudi slovenske, pa naj bodo obvezno ali ljubiteljsko branje! Zanimivo je, kam vse lahko pripelje takšna razprava, celo do nekakšnih občutkov ogroženosti slovenske kulturne dediščine. To prav gotovo ni bilo sporočilo mojega pisma. Vprašanje je čisto preprosto – kako narediti pouk slovenščine zanimivejši, kako današnjim otrokom približati klasično slovensko književnost ter kako v novih selektivnih pogojih privabiti več mladine k Cankarjevemu tekmovanju? Ljudje smo pač različni in imamo različne okuse, o katerih ne kaže razpravljati. Otroci so zelo trpežni in zaradi *Ptičkov* niso padli prav v nobeno travmo. Tudi brez poznavanja omenjene knjige so veseli, vedoželjni

otroci, ki trenutno pri slovenščini z navdušenjem odkrivajo Cankarjeve črtice. Kar samo potrjuje dejstvo, da je potrebno posamezno knjigo izbrati ob primernem starostnem obdobju in jo predstaviti na primeren način, kar pa v današnji "zbirokratizirani" šoli, žal, pogosto ni mogoče. — **Branka Ramšak** (branka.ramsak@guest.arnes.si), 21. september 2005

Dragi slovritovci! Veseli sva prispevka, ki ga je napisala **Jožica [Škofic]**. Končno en konkreten prispevek, mnenje, ki je empirično dokazano in s katerim se zelo strinjava. Točno se ve, da Milčinski nekaj pomeni in da je tema še kako aktualna. Z veseljem se bova skupaj z otroki lotili branja knjige in si obetamo sadove (pa čeprav ne v točkah). Pa še to: na forumu je bilo mogoče prebrati, da današnji otroci ne bežijo od doma. Lepo bi bilo, če res ne bi. — sosedi iz Lipniške OŠ, **Breda in Katarina** (katarina.rozman@siol.net), 23. sept. 2005

Še enkrat spoštovani! Veseli me, da ima danes med slovritovci še kdo smisel za humor!!!! In da zna pravilno vrednotiti slovensko mladino, ki se je ne da KAR TAKO travmatizirati! Mi smo pač "ta stara garda" štiridesetletnikov. Vse dobro v nadaljevanju debate o kiber-futurizmu, ki ga mi nismo več zmožni razumeti. Starost ... — **Tatjana Rojc** (tatluc@alice.it), ki se zavzema za strumno obrambo naše kulturne dediščine na zapadni meji ..., 22. sept. 2005

Spoštovani! Povsem se strinjam s pismom ge. Blazinšek, posebej pomenljive so njene besede, da današnja mladina še ni izkusila kmečkega žvljenja. Da pa ameriški otroci rišejo lila krave, mi ni simpatično. Priznati moram, da me je kar vznemirila tudi oddaja Jamieja Oliverja, v kateri je dokazal, da angleški otroci ne ločijo čebule od krompirja, špinače od solate, pora od stročjega fižola. Bojim se, da se kaj takega ne primeri tudi mojemu otroku, zato menim, da je treba ukrepati. Ker raziskave kažejo, da so mladim blizu mediji, predlagam, da to izkoristimo tudi v vzgojno-izobraževalnem smislu. Prav z olajšanjem sem včeraj, 22. 9. 2005, prebrala novico Slovenske tiskovne agencije, da Govedorejsko poslovno združenje meni, da so na RTV Slovenija demokratične spremembe, s katerimi bi problematiko kmetijstva in podeželja bolj približali prebivalstvu, potrebne. Mislim, da se nam zato obetajo boljši časi in da naši otroci ne bodo risali lila krav in bodo poučeni o različnih vrstah zelenjave. Tudi humanistiki bo zato bolje. — **Marija Novak** (marija-novak@hotmail.com), 23. sept. 2005

Živjo! Lepo, da se ga Marija Novak veseli novega govedorejskopoljedelskega sporeda RTV, ki bo prišel z demokratičnimi spremembami in odplaval nevarnost, da bi tudi naši otroci zamenjevali čebulo in krompir. Ker bo z njim zagotovljen še napredek čebulnokrompirjeve humanistike, predlagam raziskavo v letu 2010, priglasi jo naj kakšen nadebudni humanist jezikoslovec: 'Vpliv demokratičnih sprememb RTV in kmetijskih oddaj na besednjak 10letnikov'. Državna podpora zagotovljena. 'Če že tonemo, potonimo s plapolajočimi zastavami,' je bil slogan na RŠ, v pravadnini seveda. — **alenka** (alenka.hladnik@guest.arnes.si), 24. september 2005

2□□

Cankarjevo tekmovanje

Mentorjem osnovnih in srednjih šol

Vabimo vas, da se udeležite že tradicionalnega Seminarja za TCP, ki bo tudi letos potekal v Kulturnem domu Ivana Cankarja na Vrhniki (Tržaška 25), in sicer v treh izvedbah: 24. in 25. novembra ter 2. decembra. Pri organizaciji letošnjega seminarja smo upoštevali vaše želje, zato bo letos seminar potekal na delavnik, in ne v soboto, samo en dan, in ne dva, kot je bilo to v preteklih letih. Zaradi intenzivnejšega programa smo poskrbeli tudi za tople obroke, ki je vključen v ceno kotizacije. Ta za letošnji seminar znaša za člane SDS 18.000 SIT, za nečlane pa 23.000 SIT. Zaradi velikega povpraševanja so za prvo stopnjo torej na voljo trije datumi. Potem ko se boste prijavi, vam bomo poslali program in vas obvestili o tem, na kateri datum smo vas uvrstili. 2., 3. in 4. stopnja bodo potekale 25. novembra. Zbrali se bomo ob deveti uri, uradni začetek seminarja pa bo ob 9.30. Seminar se bo predvidoma zaključil ob 19. uri. Prijavite se lahko po pošti (Slavistično društvo Slovenije, Aškerčeva 2, Ljubljana), če pa je le mogoče, pa na naslov marjana.lavric@hotmail.com. Za vse dodatne informacije se obrnete name (mobi: 041 236 912) ali na blagajničarko Slavističnega društva Slovenije.

Prijavnica in podatki za izdajo računa. Z izdajo računa v skladu s 34. in 35. členom Zakona o davku na dodano vrednost in 63. členom pravilnika potrebujemo vaše podatke: Firma po registraciji oz. skrajšano ime po registraciji, ulica, hišna številka, poštna številka, kraj, telefon, identifikacijska številka, davčna številka, zavezanec za DDV: DA/NE, ime in priimek udeležen-ke/-ca (udeležencev), način plačila, plačilni nalog št., datum. Informacije: **Marija Kraner**, blagajničarka SDS (Tiha ulica 11, 2000 Maribor, 02 47 11 172; 041 34 00 43, marija.kraner@volja.net). Prijavnico dobite tudi na spletni strani Slavističnega društva Slovenije <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/prijavnicaCT.doc> — *Marjana Lavrič*, tajnica Slavističnega društva Slovenije, 20. okt. 2005

Štipendije, delovna mesta

K sodelovanju vabimo diplomirane sloveniste in profesorje slovenščine in tudi absolvente in študente četrtega letnika, ki želijo sodelovati pri nastanku dvojezičnega slovarja. Kandidati morajo biti natančni in preudarni, z odličnim strokovnim znanjem iz slovenskega jezika ter dobrim znanjem še vsaj enega tujega jezika (po možnosti nemščine). Zaželeno je poznavanje zgradbe dvojezičnih slovarjev ter morebitne izkušnje na tem področju. Vse zainteresirane prosimo, da nam pošljete prošnje s kratkim življenjepisom, s pripisom: SLOVAR. Prošnje

pošljite najkasneje do 30. oktobra 2005. Izbrani kandidati bodo po zaključku zbiranja prijav prejeli poskusni test po elektronski pošti, na osnovi katerega bomo naredili končni izbor. Vse dodatne informacije dobite na elektronskem naslovu (aleksandra@rokus.com) ali na telefonski številki (01) 513 46 16. — *Aleksandra Maček*, 20. okt. 2005

Objave

Letošnja tematska številka revije *Jezik in slovstvo* (50/3–4, maj– avg. 2005), ki nosi naslov *Sodobnejša slovenska literarna zgod(b)ovina*, na 140 straneh prinaša osem razprav, tri literarnovedne eseje, eno oceno in dve poročili. Po uvodnih besedah **Silvije Borovnik**, urednice tematske številke, je namen pravkar izdane dvojne številke prikazati del slovenske 'zgodbe o literaturi in njeni zgodovini'. Vanjo so tako uvrščene raziskave s področja sodobne slovenske proze, poezije in dramatike, pa tudi literarne teorije in mladinske književnosti, čemur se pridružuje še tema feminističnih raziskav v literarni znanosti, privlačno berljiva novost pa je tudi rubrika za literarnovedni esej.

Alojzija Zupan Sosič analizira homoerotične motive in teme v sodobnem slovenskem romanu, pri čemer ugotavlja, da se podoba homoseksualnosti v slovenskem romanu počasi prebija proti normalizaciji. Razprava **Alenke Žbogar** prinaša podroben vsebinski in kvantitativni pregled slovenske kratke proze zadnjih dvajsetih let 20. stoletja, ki mdr. pokaže, da v 80-ih letih prevladujejo kratke zgodbe, v 90-ih pa novele. **Dragica Haramija** pregledno obravnava sodobno slovensko mladinsko prozo oz. njene najpogostejše vrste: med kratkoproznimi vrstami je to sodobna umetna pravljica, med dolgoproznimi pa mladinski roman. Članek **Helge Glušič** predstavlja literarni opus koroškega pesnika in pisatelja Valentina Polanška. **Mateja Pezdirc Bartol** analizira deset komedij Toneta Partljiča in sedem komedij Vinka Möderndorferja. Raziskuje podobnosti in razlike med motivi in temami obravnavanih komedij, vlogo družbene angažiranosti in erotičnih elementov v obravnavanih komedijah ter naravo njihovih komičnih učinkov. Članek **Silvije Borovnik** prinaša obravnavo značilnosti dramskega opusa Rudija Šeliga. Razlaganje Šeligovega dramskega opusa izpeljuje iz avtorjeve pripadnosti t. i. magijskemu gledališču, ki je v ospredje postavljalo like magijsko-mitske kulture, kot temeljno značilnost Šeligovih dram pa avtorica izpostavlja tudi posebno pozornost ženskim likom, ki ostajajo prevarani za svoja hrepenenja. Razprava **Jožice Čeh** je teoretične narave: avtorica opisuje in medsebojno primerja različne poglede na metaforo, kot jih prinašajo substitucijska, primerjalna, interakcijska in kognitivna teorija metafore. Članek **Katje Mihurko Poniz** prinaša pregled razvoja in aktualnega položaja feministične literarne vede na Slovenskem; avtorica zaključuje s pozitivno mislijo, da so v slovenskem prostoru realne možnosti za izvedbo simpozija na katero izmed tem feministične literarne vede.

Rubrika Literarnovedni eseji vsebuje prispevke treh avtorjev: **Borisa Paternuja**, ki na podlagi nekaterih nasprotnih literarnovednih konceptov razmišlja o treh glavnih problemskih mestih sodobne literarne zgodovine; **Darje Pavlič**, ki piše o vplivih globalizacije na slovensko poezijo, zlasti na njeno tematiko in na položaj lirskega subjekta; ter **Denisa Poniža**, ki v polemično obarvanem eseju razmišlja o položaju slovenske literarne vede, težavah z njenim prevrednotenjem, njenim zgodovinskim spominom in odnosom do preteklosti nasploh.

V zadnjem delu revije, tj. v rubriki Ocene in poročila, **Alenka Žbogar** piše o monografiji *Poglavja iz didaktike književnosti* Bože Krakar Vogel, medtem ko **Matjaž Ambrožič** poroča o fragmentu najstarejše ohranjene Prešernove pesmi, ki je v zapisu Toma Zupana ohranjena v njegovi rokopisni zapuščini, objavljena pa je bila zgolj v eni izmed Slodnjakovih izdaj Prešernovih *Poezij*. **Janez Dolenc** predstavlja življenje in delo Gregorja Kreka – utemeljitelja slavistike v Gradcu –, obenem pa napoveduje prireditve, ki se bodo jeseni zvrstile ob letošnji stoti obletnici Krekove smrti. Revijo sklepa rubrika V branje vam priporočamo s predstavitevijo številnih svežih literarnovednih monografij. JiS v spletni obliki je doma na <http://www.jezikinslovstvo.com>. — **Matjaž Zaplotnik**, tehnični urednik *Jezika in slovstva* (matjaz.zaplotnik@siol.net), 23. sept. 2005

Marija Vačun Kolar, *Mladi bralec: Rast osnovnošolskega bralca v stiku z umetnostnim besedilom*. Slovenj Gradec: Cedronis, 2005. 213 str. Spremna beseda **Matjaž Kmecl** in **Meta Grosman**.

László Gajárszki (laszlo.gajarszki@maxmagyar.hu) mi sporoča, da je prevedel Slovenščino za popotnike (avtorja **Miran Hladnik** in **Toussaint Hočevar**, avtorja elektronske izdaje še **Aljoša Ocepek** in **Zoran Triglav**) v madžarščino in jo skupaj s 1800 ozvočenimi frazami postavil na <http://slovenija.gaja.hu/info/language/index.html>; načrtuje tudi knjižno izdajo. Oni teden pa je **Janez Gradišnik** 1800 slovenskim frazam dodal še enako število angleških ustreznice in tako avdio CD te knjige napravil dostopen tudi tistim, ki se slovenščine učijo med vožnjo v avtu. Glasove za angleški del so posodili **Don in Dawn Reindl**, **Lea** in **Marc Greenberg** ter **Tim Pogačar**. — *miran*, 29. sept. 2005

Pri tržaški Mladiki, goriški Mohorjevi in videmskem Slavističnem društvu je izšel *Rebulov zbornik*, ki ga je uredila **Lojzka Bratuž**. Posvečen je avtorjevi 80-letnici, opremljen je s fotografijami iz njegovega življenja, članke pa so prispevali **Lojzka Bratuž**, **Helga Glušič**, **Marija Pirjevec**, **Kajetan Gantar**, **Jadranka Cergol**, **Igor Škamperle**, **Jože Horvat**, **Nada Đukić**, **Majda Artač Sturman**, **Diomira Fabjan Bajc** in **Martina Ožbot**. 140 str. + priloge.

Avtor *Slovenskega romana dvajsetega stoletja* (Murska Sobota: Franc-Franc, Ljubljana: SAZU in ZIFF, 2005, 383 str.) **Franc Zadavec** je pravkar dopolnil 80 let. V obsežnem tretjem delu svoje literarnozgodovinske trilogije o slovenskem

romanu obravnava ljubezensko, duhovno, socialno in vojno tematiko, razpravlja o formi romana, uporabi narečja in fantastike v njem, o njegovi časovnostilni klasifikaciji, pokrajinski določenosti in žanrih. Obravnavani so avtorji Ivan Cankar, Berta Bojetu, Bogdan Novak, Marij Čuk, Brina Švigelj-Merat, Dušan Merc, Feri Lainšček, Florjan Lipuš in še trikrat toliko drugih. — *miran*

Slovenski jezik – Slovene Linguistic Studies 5 (2005). Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC in Lawrence, ZDA: Hall Center for the Humanities. 188 str. ISSN 1408-2616. Junija 2005 je izšla 5. številka te revije, tokrat s prispevki s področij aspektologije, etimologije, fonetike, retorike, didaktike, leksikografije in dialektologije. **Stephen M. Dickey** (University of Kansas) v prispevku "S-/Z- in gramatikalizacija glagolskega vida v slovanščini" obravnava nastanek predpone s-/z- kot posledico sovpada predpon *s6- in *j6z- po izgubi polglasnikov. Avtor zagovarja stališče, da se je predpona s-/z- gramatikalizirala kot préverbe vide, pri čemer je v leksikalnih vrstah, v katerih s-/z- nastopa kot préverbe vide, prišlo do delitve s preubeseditvijo. Vzporedni postopek s predpono po- v vzhodnih jezikih naj bi igral pomembno vlogo pri razvoju pomena vzhodnega dovršnika v kategorijo časovne določnosti in ustvaril sodobni sistem vidske rabe v teh jezikih. **Helena Jazbec** (ISJFR ZRC SAZU) v članku "Slovensko štépselj in štófeljc" razlaga izvor taistih besed. Sln. štépselj -na 'majhen, debelušen človek' je izposojeno iz bav. n. Stepsl -s m. 1. 'zamašek', 2. ekspr. 'majhen, debelušen človek'. Poleg bav. n. Stepsl sta bila iz nemščine v slovenščino izposojena še naslednja sinonimna izglagolska samostalnika: izvorno nizkonemško, danes pretežno bavarsko Stoppel -s m. 1. 'zamašek', 2. ekspr. 'majhen človek' in mogoče tudi nvn. Stöpfel -s m. 1. 'zamašek', 2. ekspr. 'majhen, debelušen človek'. **Jerica Snoj** (ISJFR ZRC SAZU) v prispevku "Kategorialne pomenske lastnosti in tipologiziranje slovarske večpomenskosti" obravnava kategorialni pomen, ki je prepoznan kot obvezna sestavina slovarskega pomena in se uresničuje preko kategorialnih pomenskih lastnosti oz. kategorialnih pomenskih sestavin. **Marjeta Vrbinc** (FF, Ljubljana) v "Križi in težave rojenih govorcev slovenščine s kolokacijami v angleščini" najprej obravnava kolokacije v angleščini in razvrstitev kolokacij glede na zgradbo. Nato se osredotoči na protistavne probleme, na katere naletijo rojeni govorniki slovenščine pri enkodiranju. Poudarek je na študiji, ki jo je izvedla, da bi ugotovila, kakšne napake se pojavljajo na področju kolokacij, kadar rojeni govorniki slovenščine prevajajo iz slovenščine v angleščino. **Marko Snoj** (ISJFR ZRC SAZU) v "O prevzetih besedah, tujkah in izposojenkah" obravnava vprašanje nadaljnje delitve slovenskih besed tujega izvora. Avtor soglaša z Breznikom, ki prevzete besede deli na izposojenke in tujke. **Peter Jurgec** (ISJFR ZRC SAZU) v prispevku "Začetne opombe k laringalizaciji v slovenščini" predstavlja začetno fazo raziskave nemodalne fonacije v slovenščini s poudarkom na hripavemu glasu. Izhodišče je splošno fonetično; povzete so ugotovitve artikulacijske in akustične fonetike v zvezi s fonacijskimi možnostmi v jezikih sveta, ki so navedeni povzermalno. **Tatjana Marvin** (FF, Ljubljana) ocenjuje posebno številko *Sprachtypologie und Universalienforschung*, posvečeno

slovenščini, ki jo je Berlinska založba Akademie izdala l. 2003 vzporedno z Mednarodnim slavističnim kongresom v Ljubljani. Na koncu pa še **Tom Priestly** (Alberta, Kanada) korigira Gumperzove podatke iz sociolingvističnih raziskav v Ziljski Bistrici. Povzetki so na voljo na <http://www.ku.edu/~slavic/sj-sls/synopses05.pdf>. — **Marc L. Greenberg** (mlg@ku.edu), 18. okt. 2005

Na moji mizi sta se znašli dve lepi knjigi. Če nihče ne pride ponju, si ju nameravam prisvojiti (no ja, nesti v oddelčno knjižnico), namesto plačila pa razbobnam njuno eksistenco po Slovlitu: **Martina Ožbot** in **Matej Hriberšek** (ur.), *Nesem te v zibel drugega jezika: Zbornik ob petdesetletnici Društva*, Ljubljana: Društvo slovenskih književnih prevajalcev, 2003; *Prevajanje besedil iz obdobja romantike* (ur. **Martina Ožbot**), Ljubljana: Društvo slovenskih književnih prevajalcev, 2004 (29. prevajalski zbornik: Obdobni pristop, 3). — *miran*, 18. okt. 2005

Dober dan, Miran, predlagam, da ju odneses v knjižnico – in bosta tako v korist mnogim. Mene bi druga malce zanimala, ker me je spomnila na case, ko sem se veliko prevajal. A tega skoraj ne pocnem več. In tako branje, ce bi si ga privoscil, bi me zgolj opozorilo, koliko napak sem pri tem pocetju naredil. — **Igor Kramberger** (k@aufbix.org), 19. okt. 2005

Bili so tudi drugi interesenti za knjigi. Lastnica knjig se je medtem po zaslugi obvestila v Slovlitu že oglasila in jo ima gotovo že v rokah. — *miran*

Lendavski odmevi

Na slovenski slavistični kongres v Lendavi 6.–8. oktobra se je prijaviło okrog 126 ljudi, skupaj z nastopajočimi, gosti in tistimi, ki so predstavljali svoje knjige, pa jih je bilo preko 200. Od častnih članov Slavističnega društva so prišli na kongres v Lendavo akademiki **Anton Vratuša**, **Franc Zadavec**, **Zinka Zorko**, pisateljica **Karolina Kolmanič** in **Breda Pogorelec**. Opravičili so se in udeležence prijazno pozdravljajo pa častni člani **Marko Kranjec**, **Alenka Glazer**, **Božena Orožen**, **France Bernik**, **Silvo Fatur**, **Rozka Štefan**, **Joža Mahnič**, **Berta Golob**, **Mira Medved**, **Helga Glušič**, **Janez Rotar**, **Mirko Križman**, **Alenka Kozinc**, **Boris Paternu**, **Marija Pirjevec**, **Martin Silvester**, **Janez Dolenc**, **Lojzka Bratuž**, **Aleksander Skaza**. Za vabilo so se zahvalili tudi iz kabineta ministra Jureta Zupana, državne sekretarke Alenke Šverc in državni sekretar z Ministrstva za kulturo Jože Horvat. O Šiftarjevi fundaciji v Petanjcih so na znanstvenem ministrstvu zapisali, da skrbi za varstvo "kulturne in naravne dediščine, [...] utrjevanje in razvijanje sodelovanja med narodi, [...] vzpodbujanje aktivnosti s področja varstva okolja". Akademik prof. dr. Anton Vratuša je tam pripravljen sprejeti 10–20 udeležencev slavističnega kongresa ali drugih zainteresiranih,

kratko predstaviti njen program in nas skromno pogostiti. Ker je sobota že rezervirana za dve dolgo načrtovani ekskurziji, je ta kulturni dodatek uresničljiv le za posamezne obiskovalce ekskurzije po Kranjčevih krajih, ki bi po kosilu pri Ciganih lahko sedli v avtomobile in se zapeljali v Petanjce. Prosim, če se mi nemudoma oglasite vsi, ki bi se hoteli pridružiti. [Zaradi nasičenosti simpozijskega programa smo morali to vabljivo ponudbo žal izpustiti – *miran*.]

Nekaj zavzetih študentov je izrazilo željo, da bi pripotovali na kongres v Lendavo. Res smo bili prireditelji nerodni, ker nismo študentske udeležbe sami spodbudili in organizirali. Naj bo to šola za organizacijo prihodnjega kongresa.

Na začetku slovenskega slavističnega kongresa v Lendavi smo podelili nagrade Slavističnega društva Slovenije. Letos jih bo spet pet, tako kot lani. Utemeljiteljve so bile tako obsežne in tehtne, da ne bi bilo pravično izbirati med njimi. Plakete je oblikoval Lucijan Bratuš. **Irena Novak-Popov** je utemeljila nagrado za uspešen diplomski študij **Vladki Tucovič** s Filozofske fakultete v Ljubljani. **Blanka Bošnjak** je utemeljila nagrado za uspešen magistrski študij **Branki Vičar** s Pedagoške fakultete v Mariboru. **Boža Krakar-Vogel** je utemeljila nagrado za uspešen doktorski študij **Katji Podbevšek** z Akademije za gledališče, radio, film in televizijo. **Fabio Ivančič** je utemeljil nagrado za dolgoletno skrb za strokovni jezik **Mojci Luštrek** z Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. **Štefan Kardoš** je utemeljil nagrado za pomembne dosežke pri raziskovanju in v publicistiki **Franciju Justu** s Srednje poklicne in tehniške šole v Murski Soboti. Utemeljiteljve letošnjih nagrad Slavističnega društva Slovenije si je mogoče prebrati na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/utemeljitve.doc>. — *miran*

O zborovanju slavistov v Lendavi v začetku oktobra so pisali v goriškem *Novem glasu* (vr.t. = najbrž **Vera Tuta**; časopis je prijazno poslala **Lojzka Bratuž**) 13. okt., str. 13, in istega dne tudi v *Delu* (str. 9). Pod naslovom Na Madžarskem v Lendavi, skratka v Porabju, ki ga je vzel iz članka **Štefana Kardoša** v časopisu *Porabje*, je **Peter Kolšek** simpatično poročal o slavističnem kongresu. Zraven so v skrajšani obliki objavili obe izjavi Slavističnega društva: protest zoper skrunitev spomenika Ivana Trinko Zamejskega in o muzeju slovenskega jezika in literature. Peter Kolšek je tudi avtor intervjuja s častnim članom društva **Francem Zadravcem**, ki je konec septembra dopolnil 80 let (*Delo* 19. okt. 2005); čilemu jubilanu smo čestitali že na kongresu v Lendavi.

Skrunitev nagrobnika Ivana Trinko Zamejskega

*Kam se, kam drvite,
vzburjeni narodi!
Ta vas pot prekleta
v temno brezno vodi.*

*Brat daj roko bratu,
sosed pa sosedu;
delajta vzajemno,
a po starem redu.*

*Vse zaman, ah Bože!
Moj je glas v puščavi,
zemlja pa domovje
temi in zmešnjavi!* (Ivan Trinko – Zamejski)

Konec julija letošnjega leta nas je neprijetno presenetila oskrnitev nagrobnega spomenika pesnika Ivana Trinka – Zamejskega, ki so ga neznani storilci popisali s fašističnimi in nacističnimi simboli.

Dejanje je toliko bolj nerazumljivo, ker Ivan Trinko, slovenski zamejski duhovnik, vsestranski kulturni ustvarjalec in narodni buditelj, ne svojega pesništva ne narodnega ozaveščanja ni gradil na nasprotjih in konfrontacijah z drugimi narodi, temveč na spoštovanju jezikovno-kulturnega bogastva, ki mu ga je prinašalo sotočje treh jezikov – slovenskega, italijanskega in furlanskega. Prav v spoštovanju raznolikosti sosednjih kultur se je njegova domoljubna poezija, čeprav odmaknjena na skrajni zahodni rob slovenskega jezika, navezala na osrednjo pesem slovenske domoljubne poezije – Zdravljico Franceta Prešerna. Tudi Trinko postavlja v ospredje svetovljansko idejo sožitja med narodi kot edino možno pot za ohranitev in rast slovenskega jezika. Do tega spoznanja sta ga, tako kot najbrž tudi Prešerna, pripeljali težka usoda slovenščine, ki je bila kot jezik z nizkim družbeno-političnim statusom odrinjena iz javnosti, in zavest, da so njegova najgloblja videnja, spoznanja in doživetja kljub dobremu znanju večinskega tujega jezika ubesedljiva le v materinščini.

Končno spoznanje Trinkove domoljubne poezije je bilo tako svetovnonazorsko odprta drža, ki je v ogroženosti enega jezika prepoznala grožnjo vsem jezikom, v ogroženosti sosednjega jezika ogroženost svojega, v ogroženosti lastne materinščine pa ogroženost pravice vsakega posameznika, da se izraža v jeziku, ki mu je najbližji. Le tako si je mogoče razložiti, kako lahko tako Prešeren kot Trinko, kljub oz. prav zaradi težkega položaja lastne besede, sporočata »Žive naj vsi narodi« oz. »Brat daj roko bratu / sojed pa sosedu«. Kot poudarja Andrej Budal, se je že v mladem »Trinku utrdila zavest, da mora prav tu, na meji med latinštvom in slovanštvom, služiti obema, posredovati med obema, blažiti nasprotja med obema in se udeleževati pri obeh.« Bil je »ljubosumen čuvaj zapadne jezikovne meje Slovencev, vnet zagovornik prijateljskega sožitja med Latinci in Slovani in še bolj vnet nasprotnik vsakega narodnega nasilja.«

Prenaglili bi se torej, ko bi menili, da je bila na Trinkovem grobu izrečena grožnja slovenski besedi. Trinko je, temelječ na tradiciji slovenskega domoljubnega pesništva, dokazal, da grožnje slovenske besede ne utišajo, temveč spodbudijo k

širjenju ideje sosedskega sožitja. In prav to je bilo napadeno – tromostovje furlanskega, slovenskega in italijanskega jezika, ki so ga gradili tako Trinko kot njegovi italijanski in furlanski somišljeniki. Motiv napadalcev tako ne moremo zožiti zgolj na nestrpnost do simbola zavednega zamejskega Slovenca ali slovenske besede, pa čeprav se znaki nestrpnosti do slovenske besede v zamejstvu pojavljajo vse pogosteje: oskrnitev Trinkovega groba lahko razumemo predvsem kot napad na njegovo idejo večjezičnih in medkulturnih mostov, brez katerih si danes ne moremo predstavljati nadaljnji razvoj evropskih povezav. Napadena je bila pravica posameznika do izražanja v materinščini.

Slovenisti zato pozivamo odgovorne, da z odločnejšim ukrepanjem zagotovijo uveljavitev tistih zakonskih pravic, ki ščitijo ohranitev slovenske besede v zamejstvu, in z ustrezno podporo omogočijo slovenskim kulturnim institucijam neobremenjeno uresničevati zastavljene cilje. Kajti če sta Prešeren in Trinko v ogroženosti svoje materinščine zaznala ogroženost univerzalne pravice do izražanje v lastnem jeziku, potem se moramo tudi mi nehati spraševati, kdo in kaj je ogroženo, ko so ogroženi naši zamejci. — **Klemen Lah**, 27. sept. 2005

Muzej slovenskega jezika in literature

V Zvezi slavističnih društev Slovenije smo že v sedemdesetih letih poskušali odgovoriti na vprašanje, kako na sodoben način in kar najbolj nazorno predstaviti dediščino slovenske besedne ustvarjalnosti in jezika širši javnosti v posebni dejavnosti, ki bi bila združena pod okriljem posebne ustanove, ki jo v tej pobudi imenujemo z delovnim naslovom *Muzej slovenskega jezika in književnosti*. S to izjavo nekdanjo zamisel oživljamo in predlagamo ustanovitev nove muzejske ustanove z nalogo, sistematično zbirati gradivo o okoliščinah rabe slovenskega jezika in besedne ustvarjalnosti, povezovati podobne spominske ustanove v skupnem poslanstvu, zbrano gradivo ustrezno in s sodobnimi sredstvi dokumentirati in preučevati ter posredovati domači in tuji javnosti. Vsa dejavnost Muzeja bo namenjena tako slovenskemu samospoznavanju kakor utrjevanju slovenske identitete, pri tem je treba poudariti, da jo je mogoče uspešno zastaviti šele v današnjih zgodovinskih razmerah samostojne slovenske državnosti. Sodobne tehnologije zbiranja, povezovanja in predvsem multimedijske prezentacije razen tega bodo omogočale in pospeševale stalen, živ stik z javnostjo, ki ji bo opisana muzejska informacija namenjena.

Zavedamo se, da je projekt vzpostavitve in razvitja take dejavnosti zahtevna naloga, ki jo bo treba udejanjati le postopoma in z velikim vložkom znanja in osebne zavzetosti vseh, ki se bodo namenili zamisel uresničiti. Slovenistična stroka, ki projekt predlaga, bo morala zagotoviti strokovne kadre in oblikovati prvo zasnovo programa nove dejavnosti, od pristojnih oblasti v šolstvu, znanosti in kulturi pa pričakujemo podporo glede materialnih osnov za delovanje.

Muzej slovenskega jezika in literature ne bo slovenska posebnost, podobne ustanove imajo tudi drugod, na primer pri Ircih, znamenit je češki spomenik

besednega ustvarjanja na Strahovu v Pragi. Pri nas zbirajo in hranijo gradivo besednega ustvarjanja različne ustanove, med njimi so na prvem mestu Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, Arhiv Republike Slovenije, Narodni muzej, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Univerzitetna knjižnica v Mariboru, Pokrajinski arhiv v Mariboru ter številne pokrajinske študijske knjižnice. V teh ustanovah je gradivo tudi dostopno raziskovalcem. Na pesnike in pisatelje in druge javne delavce spominjajo tudi muzejske predstavitve rojstnih hiš ali spominskih sob. Novi muzej slovenskega jezika in besedne ustvarjalnosti ne bo prevzemal dosedanje dejavnosti od katere koli ustanove, njegova naloga bo v prvi vrsti v povezovanju te dejavnosti z dokumentacijo in zbiranjem drugega gradiva s področja slovenskega jezika in besedne ustvarjalnosti ter v stalnih in občasnih tematskih predstavitvah tega gradiva. Muzej se bo v mreži muzejske dejavnosti povezoval zlasti z drugimi muzeji, ki hranijo in predstavljajo človekovo ustvarjalnost.

Nedavno dogajanje v zvezi z materialno zapuščino velikega pesnika slovenske moderne Otona Župančiča, ki je obstala v skladišču pomembnega muzeja v slovenski prestolnici, je idejo o samostojnem jezikovnem in literarnem muzeju na novo aktualiziralo. Za ta namen bo potrebno v okviru slovenističnih ved na novo postaviti posebno muzejsko dejavnost in jo razviti za pojasnjevanje pomena besedne ustvarjalnosti za obstoj in življenje naše narodne skupnosti in njenega prispevka v svetovno kulturno zakladnico.

Pri Zvezi slavističnih društev Slovenije bomo oblikovali delovno skupino z nalogo, poskrbeti za začetek prizadevanj za uresničenje opisane zamisli. — **Breda Pogorelec**, 2. okt. 2005 (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/izjava05.doc>)

Jedilnik skupne večerje. 1: nadevan perutninski zvitek, krompirjeva smetanova juha, bržola Eszterházy, ocvrta puranja rulada, skutini štruklji, pražen krompir, sestavljena solata, omleta presenečenja. Jedilnik 2: nadevan paradiznik s skutinim nadevom, zelenjavna juha, seitan v čebulni omaki, špinačni tortelini, sestavljena solata, omleta presenečenja. Vsak dobi še "perec" in četrto litra pijače.

Slike z lendavskega kongresa si oglejte na <http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri44/index.html> in preko povezave na začetni strani prekmurskega slavističnega društva (http://www2.arnes.si/~ssmsle8/Tretja%20stran/slike%20z%20zborovanja%20in%20stran/slike_zborovanje.html). Živahne debate in prijetne družabnosti dokumentirata tudi dva kratka filmska kadra na koncu.

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/vratusa.doc](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/vratusa.doc) — govor akademika **Antona Vratuše** na otvoritvi lendavskega kongresa 7. 10. 2005.

Na slavističnem popotovanju po slovenskem Porabju, ki je potekalo v okviru lendavskega kongresa 6.–8. oktobra, je **Francek Mukič** v imenu Zveze Slovencev

na Madžarskem podaril Slavističnemu društvu Slovenije naslednje knjige: Francek Mukič, **Marija Kozar**, *Spoznavanje slovenstva, učbenik za 1.–4. razred osnovne šole*, Francek Mukič, Marija Kozar, *Spoznavanje slovenstva, učbenik za spoznavanje slovenstva za 7.–10. razred*, Francek Mukič, Marija Kozar, *Spoznavanje slovenstva, berilo za spoznavanje slovenstva za 7.–10. razred*, *Etnologija Slovencev na Madžarskem 1*, 1997, 2, 1999, 3, 2001, 4, 2003, Dušan in Francek Mukič, *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj, sto porabskih*, 1–2, Francek Mukič, *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, Marija Kozar, *Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem*, Francek Mukič, *Madžarsko-slovenski frazeološki slovar*, Francek Mukič, *Slovenska slovnica*. Za ta dragoceni književni dar pa tudi bogate vtise iz slovenskega Porabja se našim rojakom najlepše zahvaljujemo. — **Marijana Lavrič** (marjana_lavric@hotmail.com), 14. oktober 2005

Spletke

<http://www.cceol.com> – novosti v Srednjeevropski omrežni knjižnici: 200 celotnih humanističnih in družboslovnih revij s tega prostora.

Miran, na slovlitu sem našla tvoje sporočilo o VS on line knjižnici. Zdi se mi zelo zanimiva, čeprav vsaj za nekatere države in njihove produkte, knjige, članke, predvsem pa revije zelo neažurna. Vendar Slovenije noter ni. Vsaj osrednji slavistični reviji SR in JIS bi tam noter morali biti, da o drugih ne govorim. — **Anka** (Anka.Sollner@ff.uni-lj.si), 12. okt. 2005

V minulem tednu so na strežniku Filozofske fakultete izvedli kup posodobitev in novih nastavitvev. Rezultat tega so spremenjeni URL naslovi spletnih strani Oddelka za slovenistiko (<http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/default.htm>), ki jih navajam spodaj. Podobna sprememba je doletela tudi strani ostalih oddelkov FF, ki domujejo na strežniku FF (tj. se niso 'osamosvojili' od fakultete), Knjigarne FF (<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna/default.asp>), OHK knjižnice (http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/ohk/Predstavitev_OHK.htm), oddelčnih knjižnic FF (http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/ohk/Oddelcne_knjiznice/Oddelki.htm), strani z urniki za tekoče študijsko leto (<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/vis/urnik/default.htm>) ipd. Nekaj pomembnejših strani Oddelka za slovenistiko: <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/default.htm> (oddelčna glavna stran) <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/obvestila.asp> (obvestila študentom) <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/mednarodno.asp> (obvestila o oddelčnem mednarodnem sodelovanju, za katera skrbi **Alenka Žbogar**) <http://www.centerslo.net/slvnforum/forums.asp> oz. <http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/slovenistika/forum> (oddelčni študentski forum) ... Podobna sprememba je tudi pri ostalih podstraneh – povsod se je v URL-naslov 'vrnila' beseda 'oddelki/'. Verjetno pa bodo številne spletne povezave še dolgo časa kazale

na stare URL-je, zato je toliko bolj pomembno, da se oborožite s poznavanjem spremenjenih naslovov. [Fakultetni računalničarji so medtem poskrbeli avtomatsko preusmerjanje na nove URL-je, op mh.]. — *Matjaž Zaplotnik* (matjaz.zaplotnik@siol.net), 25. okt. 2005

[Http://www.lang.nagoya-u.ac.jp/~matsuoka/Dickens.html](http://www.lang.nagoya-u.ac.jp/~matsuoka/Dickens.html) – zgledno Dickensovo spletišče.

[Http://www.kakanien.ac.at/home](http://www.kakanien.ac.at/home) – novosti na spletišču Kakanien revisited, ki zbira interdisciplinarne prispevke na temo Srednje in Vzhodne Evrope.

Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
<http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/sds.html>

Prijavnica

za članstvo v Slavističnem društvu Slovenije. Podpisana prijavnica pomeni, da član sprejema Pravila Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, objavljena na spletnih straneh društva <http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/pravilasds.html>. Med članske ugodnosti sodijo poleg *Kronike* še znižana naročnina na *Jezik in slovstvo* (3900 sit namesto 4900 sit) in na *Slavistično revijo* (3650 sit namesto 4800 sit) ter **zelo znižani stroški registracije na kongresu SDS in na seminarju mentorjev za Cankarjevo tekmovanje.**

Ime in priimek:

Natančen zasebni naslov:

Elektronski naslov:

Izobrazba in delovno mesto:

Ustanova/zaposlen na:

Datum:

Podpis:

Članarino za leto 2005 (3800 sit) nakažite s plačilnim nalogom na račun Zveze društev Slavistično društvo Slovenije št. 02083-0018125980. Dodatna pojasnila daje računovodkinja Marija Kraner (marija.kraner@volja.tel), Tiha ulica 11, 2000 Maribor, tel. 02 4711 172). Prijavnico pošljite na naslov Miran Hladnik, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana ali na miran.hladnik@guest.arnes.si. — Vabimo vse, ki bi želeli sproti prejemati obvestila o različnih prireditvah, predavanjih in tiskovnih konferencah oziroma diskutirati na literarne, jezikovne, humanistične, izobraževalne teme, da sporočite svoje e-naslove oz. se prijavite na spletno stran <http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit>. Arhiv slovlitovskih objav od leta 2000 dalje je na naslovu <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>.